

Miasto wspiera działania młodych - od mentoringu po finanse

2025-12-05

Licznik projektów składanych w programie #SU-w-ak, dzięki którym młodzież odmienia swoje szkoły, zatrzymał się na 235, ale znów się rozkręca, ponieważ po wakacjach wracają nie tylko lekcje - swoją aktywność wznowiają też inicjatywy skierowane do młodzieży, takie jak SzBO, KAS czy MRK, dające narzędzia, umiejętności i fundusze, uzupełniające ścieżkę edukacji obywatelskiej konkretnymi.

#SU-w-akiem do góry!

Rozpoczęła się właśnie szósta edycja programu #SU-w-ak (czytaj: „samorządy uczniowskie w akcji”) – w październiku odbył się pierwszy nabór projektów, ale to nie koniec, bo kolejna szansa, by zdobyć finansowanie dla oddolnych, pozytywnych zmian w przestrzeni i społeczności szkolnej już w styczniu i marcu.

Program działa przez cały rok szkolny, ale żeby wziąć w nim udział, samorząd uczniowski ze szkoły podstawowej lub szkoły ponadpodstawowej musi zgłosić chęć zaangażowania się poprzez [formularz elektroniczny](#) – **można to zrobić jeszcze do 27 lutego 2026 r.**

Dlaczego warto? W ramach każdego konkursu dotacyjnego, których jest łącznie sześć (po trzy dla każdego typu szkoły), samorząd może ubiegać się o dwie dotacje na realizację projektów. W całej edycji jeden samorząd może zdobyć maksymalnie aż pięć dotacji. A nie są to małe środki, bo jednostkowo wynoszą od 500 zł do 2500 zł, zależnie od kosztorysu pomysłu. Łączna suma środków na realizację projektów wynosi 95 tys. zł (35 tys. zł w tym i 48 tys. zł w przyszłym roku).

– Dla poczucia sprawczości kluczowa jest możliwość współdecydowania o sprawach, które są nam bliskie. Bardzo ważne jest, żeby już na etapie szkolnym uczniowie i uczennice zebrali jak najwięcej takich pozytywnych doświadczeń. Dlatego zachęcamy, żeby uważnie rozglądali się wokół siebie, zastanawiali, co można zmienić na lepsze, identyfikowali te potrzeby, dyskutowali o nich, szukali rozwiązań i przekształcali je w projekty – podkreśla zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Klaman. – Bardzo często niewielką kwotą można sfinansować działanie, które w punkt odpowie na potrzeby konkretnej szkolnej społeczności, właśnie dlatego, że wyrosło z wewnętrznego przekonania i oceny młodych ludzi. Takie inicjatywy jak SU-w-ak czy Szkolny Budżet Obywatelski to też lekcja, że warto zainwestować czas i energię w działania nie tylko dla własnej korzyści, ale w interesie wspólnym – zaznacza.

Program, stawiając w centrum samorząd uczniowski, kładzie też nacisk na partycypację, zachęca do współdziałania i dialogu, dzięki czemu młodzież nabywa praktyczne kompetencje: pisanie projektów, przekonywania do swoich pomysłów, negocjacji. Nie chodzi tylko o sam efekt, o to, co powstanie, ale także o jakość procesu, który doprowadza dzieci i młodzież do ukoronowania swojego wysiłku. Ponieważ program ma już kilka lat, wiele samorządów uczniowskich ma doświadczenie, które uczniowie przekazują sobie nawzajem, ale nie są w tym działaniu sami – program ma komponent edukacyjny: prowadzone w jego ramach szkolenia, warsztaty i konsultacje wspierają rozwój samorządności uczniowskiej, doradzają, pokazują, jak działać, jak sprawnie się organizować.

**Magiczny
Kraków**

Pomysły młodzieży z każdej edycji trafiają do Księgi Dobrych Praktyk – w [zeszłorocznej](#) znajdziemy m.in. projekt filmowy, uczniowski bal, warsztaty leaderskie, zajęcia z szydełkowania, dzień zdrowia, kampanię przeciw wulgaryzmem czy pokaz mody ekologicznej. Ten zbiór to inspiracja do tego, jak ożywić relacje rówieśnicze, lepiej zagospodarować czas wolny czy ulepszyć szkolną infrastrukturę. Kryteria oceny projektów kładą nacisk na czynnik integrujący społeczność szkolną, a wśród tematyki wymieniają m.in. kulturę, ekologię, zdrowy tryb życia, promocję przedsiębiorczości, działalność charytatywną, promocję postaw obywatelskich i patriotycznych, edukację z zakresu praw i obowiązków ucznia, współpracę ze społecznością lokalną.

Więcej informacji na [stronie](#).

Szkolny Budżet Obywatelski

Finansowanie, mentoring, edukacja – to komponenty, w które wyposażony jest również inny miejski projekt, z powodzeniem i przy [międzynarodowym uznaniu](#), realizowany w krakowskich szkołach ponadpodstawowych, czyli Szkolny Budżet Obywatelski (SzBO).

Działa na podobnych zasadach jak ogólnomiejski Budżet Obywatelski – uczniowie i uczennice uczestniczą w warsztatach, zgłaszają pomysły (indywidualnie lub zespołowo), tworzą projekty, a następnie sami wybierają te, które ich zdaniem są najbardziej atrakcyjne i potrzebne. Zwycięskie projekty obejmowały m.in. strefy relaksu dla uczniów, murale, sale doświadczania świata czy modernizacje terenów zewnętrznych – pokazując silne powiązanie z codziennymi potrzebami młodzieży.

Pomysł na SzBO w Krakowie narodził się z chęci adaptacji tego większego BO do potrzeb małej społeczności szkolnej. Od pilotażu w trzech szkołach inicjatywa rozrosła się do 60 placówek, angażując w piątej edycji ponad 16 tysięcy uczniów. Projekt od początku prowadzony jest przez samorząd, a nie organizację pozarządową. Cały proces jest koordynowany lokalnie przez zespoły SzBO, w skład których wchodzi uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkół, a często również rodzice. Każda ze szkół otrzymuje 6 tys. zł na realizację projektów.

W tym roku rusza szósta edycja SzBO, o którym więcej można przeczytać na [stronie](#), a z podsumowaniem piątej edycji można zapoznać się pod [linkiem](#).

Krakowska Akademia Samorządności

Ten projekt edukacyjno-rozwojowy przygotowuje młodych ludzi do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i społecznym, szczególnie poprzez rozwijanie wiedzy o samorządzie i umiejętności obywatelskich.

KAS to cykl szkoleń, warsztatów i spotkań skierowany głównie do: przedstawicieli samorządów uczniowskich i studenckich, młodych liderów społecznych, aktywnych uczniów i uczennic krakowskich szkół ponadpodstawowych, młodzieży zainteresowanej życiem publicznym.

Młodzi uczestnicy KAS stają się liderami w swoich środowiskach – np. tworzą własne inicjatywy lokalne, wchodzi do Młodzieżowej Rady Krakowa, startują w projektach obywatelskich. Akademia

**Magiczny
Kraków**

zwiększa też wiedzę o samorządzie, ale przede wszystkim buduje motywację do działania i przekonanie, że młodzi mają wpływ. W tym roku odbywa się już po raz 21.

Więcej informacji na [stronie](#).

Młodzieżowa Rada Krakowa

To z kolei forma instytucjonalnej partycypacji młodych, a także oficjalny organ doradczy Rady Miasta Krakowa, złożony z młodych przedstawicieli krakowskich szkół. 17 października, pierwszego dnia II Kongresu Młodzieżowych Rad Małopolski, odsłonięto [tablicę Młodzieżowej Rady Krakowa](#) na budynku magistratu, od strony pomnika Józefa Dietla. To symboliczne podkreślenie znaczenia aktywności młodych mieszkańców w życiu społecznym i samorządowym.

Członkowie MRK uczestniczą w sesjach, opiniują projekty uchwał dotyczące młodzieży, inicjują własne działania (np. debaty, kampanie społeczne). Rada działa w trybie wyborczym – uczniowie wybierają swoich reprezentantów. MRK prowadzi m.in. konsultacje społeczne z młodzieżą, by zebrać głosy młodych mieszkańców w ważnych dla nich tematach. W ten sposób młodzi krakowianie uczą się, jak działa samorząd, i mają wpływ na polityki miejskie.

Krakowskie Dni Samorządów Uczniowskich

To cykliczne, doroczne wydarzenie, w którym uczestniczą uczniowie i uczennice samorządów uczniowskich ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz opiekunowie tych samorządów.

Celem jest wymiana doświadczeń (dobre praktyki, perspektywy), rozwijanie kompetencji praktycznych (warsztaty m.in. z komunikacji, pracy w grupie, współpracy z dorosłymi, także inne umiejętności społeczno-organizacyjne) oraz budowanie poczucia wspólnoty – członkowie samorządów szkolnych mogą porozmawiać o tym, co działanie daje im samym oraz jakie wyzwania napotykają.

Pracownie Młodych

Bezpłatne i moderowane przestrzenie, które są miejscem spotkań, miejscem do nauki, przestrzenią do relaksu, wymiany pasji i zainteresowań, stanowią także laboratorium obywatelskości.

Celem prowadzenia Pracowni Młodych jest wzmacnianie sprawczości, integracji i aktywności młodzieży poprzez stworzenie dostępnych i otwartych przestrzeni, w których młodzi ludzie mogą się rozwijać w bezpieczny sposób. Od 2020 roku miasto otworzyło pięć Pracowni (osiedle Piastów, osiedle na Kozłówce, ul. Zachodnia, ul. Krakusa, ul. Daszyńskiego), wkrótce ruszy nowa – w Nowej Hucie, na osiedlu C9.

Więcej informacji na [stronie](#).